Maa- ja metsätalousministeriö LAUSUNTO

kirjaamo.mmm(at)gov.fi 13.11.2026 Dnro 492/2026

Lausuntopyyntö VN/24888/2026
Lausunto maa- ja metsätalousministeriön asetuksesta susikiintiöksi

Paliskuntain yhdistys kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa.

TAUSTA JA TAVOITE

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa esitetään kiintiö suden metsästykseen sekä aluekohtaiset kiintiöt. Asetuksenantovaltuus perustuu metsästyslain (615/1993) 10 §:n 2 momenttiin, jonka mukaan alueellisen kiintiön nojalla sallittavaa metsästyksen vuotuista saalismäärää voidaan rajoittaa ja antaa tarkempia säännöksiä alueesta, jota rajoitus koskee.

Esitys toteuttaa pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelmaa, jonka mukaan suurpetopolitiikkaa on hoidettava tavalla, joka huomioi myös sosiaalisen kestokyvyn.

LAUSUNTO

Paliskuntain yhdistys puoltaa maa- ja metsätalousministeriön asetusta suden kiintiömetsästyksestä sekä aluekohtaisista kiintiöistä. Asetuksen keskeisimmät tavoitteet, susikannan hallinta ja sosiaalisen kantokyvyn turvaaminen, toteutuvat kiintiömetsästyksen avulla hallitusti ja kohdennetusti.

Luonnonvarakeskuksen (Luke) kanta-arvion mukaan maaliskuussa 2026 Suomessa oli yhteensä 430 sutta (408–462), joista poronhoitoalueen eteläpuolella 400 (379–423). Ilman kannanhoidollista metsästystä poronhoitoalueen eteläpuolisen kannan ennustetaan kasvavan marraskuuhun 2026 mennessä 575 yksilöön (490–693) ja olevan maaliskuussa 2027 noin 384–567 sutta. Suden suojeluasema muuttui Euroopan luontodirektiivissä vuonna 2025, kun laji siirrettiin tiukasti suojeltujen lajien liitteestä IV liitteeseen V. Liitteen V lajina sutta koskee direktiivin 14 artikla, joka mahdollistaa metsästyksen suotuisan suojelun tason vaarantumatta.

Suomen susikanta on kasvanut viime vuosina voimakkaasti, minkä seurauksena lajin aiheuttamat sosioekonomiset haasteet ovat lisääntyneet nopeasti. Susikanta on jo ylittänyt suotuisan suojelutason, jonka viitearvoksi maa- ja metsätalousministeriö on määrittänyt 273 sutta. MMM viitearvo perustuu kahden populaation oletukseen. Suomessa susipopulaatio on yhteydessä Venäjän suureen susipopulaatioon.

Venäläiset tiedotusvälineet ovat kertoneet Murmanskin alueen susikannan kasvaneen räjähdysmäisesti. Venäjän viranomaisten mukaan Murmanskin alueella oli vielä vuonna 2021 reilut sata sutta mutta kaksi vuotta myöhemmin niiden määrä oli yli 300. Vuonna 2024 susia oli Venäjän luonnonvaraministeriön mukaan poronhoitoalueen rajan tuntumassa 424. Määrä oli enemmän kuin koko Suomen arvioitu susikanta. Tutkijoiden mukaan Venäjän susikanta vuonna 2019 oli vähintään kaksinkertainen 40 vuoden takaiseen aikaan verrattuna. Sen arvioidaan kasvaneen 25 000 sudesta 55 000 suteen. Sodat tunnetusti kiihdyttävät kantojen kasvua Venäjällä. [1]

Käyntiosoite: Koskikatu 33-35 A Puh: 040 025 1673 etunimi.sukunimi@paliskunnat.fi Y-tunnus: 0192404-5
Postiosoite: PL 8168, 96101 Rovaniemi www.paliskunnat.fi

Susivahinkojen määrä porotaloudessa on kasvanut 300 % vuosina 2020–24; ja löydettyjen suden tappamien porojen määrä kaksinkertaistui vuonna 2025 edellisvuodesta, ollen noin 2200. Merkittävä osa susivahingoista syntyy sulan/mustan maan aikana, jolloin raatojen löytäminen on vaikeaa eikä myöskään vahinkoa aiheuttavia petoja päästä poistamaan. Kesänaikainen vasahävikki on valtava.

Paliskuntain yhdistys pitää perusteltuna, että kiintiömetsästyksen ohella metsästyslain 41 a §:n 1 momentin mukaisten vahinkoperusteisten poikkeuslupien määrää ei rajoiteta eikä niitä lueta osaksi metsästyskiintiötä. 80 % vahinkoperusteisilla poikkeusluvilla kaadetuista susista on tuntematonta alkuperää, siis todennäköisesti Venäjältä.

Poronhoito ja erityisesti sen eteläosien paliskunnat hyötyisivät tapahtuvasta metsästyksestä vähentyneinä porovahinkoina, sillä nuoret sudet vaeltavat herkästi poronhoitoalueelle. Lisäksi osa reviireistä, kuten Pahkavaaran reviirialue, ulottuu myös poronhoitoalueelle, mikä kasvattaa vahinkoriskiä. Sudet pystyvät kuitenkin vaeltamaan poronhoitoalueelle hyvin kaukaakin ja yksittäisenkin yksilön aiheuttamat vahingot voivat olla mittavia. Selkeä esimerkki tästä on kevät 2019, jolloin Pyhäjoelta liikkeelle lähtenyt GPS-pannoitettu susi vaelsi toukokuussa poronhoitoalueelle Savukoskelle saakka ja aiheutti noin 105 000 euron porovahingot vain kolmessa kuukaudessa ennen poistamistaan**.** Myös uhanalainen metsäpeura kärsii predaatiosta, ja metsäpeuran suojelemiseksi tehty suden kiintiömetsästys todennäköisesti edelleen rauhoittaa tilannetta poronhoitoalueen eteläosissa.

Paliskuntain yhdistys pitää erittäin tärkeänä, että poronhoitoalueen läheisyydessä liikkuvat susilaumat poistetaan kokonaisuudessaan tehokkaasti. Kohdennus Pahkavaara- ja Iivantiira-Vuosanka-laumoihin on tärkeä toimenpide. Näin pystytään vähentämään susien aiheuttamia vahinkoja sekä porotaloudelle että metsäpeurakannalle. Viimeisimmästä kiintiömetsästyksestä on kokemuksena, että poistoalueet täyttyvät nopeasti uusilla susilla. Tämän vuoksi yksittäiset toimenpiteet eivät riitä, vaan susikannan hallinnassa on välttämätöntä siirtyä säännölliseen, vuosittaiseen kiintiömetsästykseen.

Poroelinkeino on ajautunut petovahinkotilanteen vuoksi todelliseen, jatkuvasti eskaloituvaan kriisiin. Porolukujen romahtamisesta kärsivä alue laajenee vuosi vuodelta. Haluamme kiinnittää erityistä huomiota siihen, että ratkaisuja vaikean petovahinkotilanteen hallitsemiseksi on etsittävä aktiivisesti ja nopealla aikataululla jatkossakin. Poronhoidon ylimuistoinen kulttuuri ylläpitää osaltaan vahvasti maamme puolustusvalmiutta ja huoltovarmuutta.

PALISKUNTAIN YHDISTYS

Hanna Nurmi
toiminnanjohtaja

Lausunnon valmistelijat ja lisätiedot: Hanna Nurmi, Reija Aaltonen etunimi.sukunimi(at)paliskunnat.fi

[1] Ukrainan sota räjäytti Murmanskin alueen susikannan kasvuun – susia on tullut rajan yli Suomeen poikkeuksellisen paljon https://yle.fi/a/74-20151735